

maa forbavses over, at Proceskommissionen ikke har haft Mod til at tage bestemt Stilling til denne Sag. Naar man ser, hvad der staar i den til os omdelte Bog Pag. 317—18, ser man, at Kommissionen har et meget aabent Øje for, at der var et Punkt, som man ikke i Længden kunde lade ligge, og de anføre de bedste Grunde til ligesom i Norge at forbeholde Krigsretterne de egentlige militære Forbrydelser og Tjenesteforseelser, og hvad der saa nævnes som Undskyldning for, at man ikke har taget Spørgsmaalet op. Henvisningen til nogle ganske enkelte Paragraffer i den militære Straffelov, synes ikke at være af den Natur, at vi ikke skulde kunne have Mod til at give os i Kast med denne Opgave. Vigtigere end dette er imidlertid det Punkt, som er fremhævet af en Række ærede Medlemmer, det er Spørgsmaalet om, hvorledes man skaffer sig Dommere, som ere i Stand til at hævde Domsmagten som den uafhængige Statsmagt, som vi ønske, at den skal være. Jeg kan der yde min fuldstændige Tilslutning til, hvad der er sagt fra forskellige Sider, jeg beklager kun, at det til Dels er sagt saa godt, at jeg næsten ikke kan andet end gentage, hvad de Herrer alt have udtalt. De første ærede Talere, der toge Ordet om det Spørgsmaal, de ærede Medlemmer for Kjøbenhavns 10de Valgkreds (J. Jensen) og Odense Amts 1ste Valgkreds (Nanke), lagde særlig Vægt paa det praktiske. Man sagde: den Ordning, som vi nu have, naar Dommere udgaa fra et justitsministerielt Kontor, skaber upraktiske Dommere, som ikke kende det virkelige Liv. Denne Betragtning er rigtig, men maaske ikke afgørende, vi vide i alt Fald, hvad man vil sige derimod, det kende vi saa saare godt. Man vil sige, at man skaffer i Virkeligheden de unge Mænd, der udgaa fra Justitsministeriet, en saadan praktisk Uddannelse. Man kan resumere, hvad man siger fra modstaaende Side derhen, at, da de unge Mænd, som sidde i Justitsministeriet, modtage en Løn, som er ringere end den, som en dansk Arbejdsmand faar for sit Arbejde, kan man ikke forlange fuldt Dagarbejde af en saadan Mand, han skaffer sig da andet Erhverv ved Siden af, og det vil i Reglen ske i

Form af en Sagførerfuldmagt eller som Arbejde paa Birke- eller Herredskontorer, og derigennem ville de opnaa en praktisk Uddannelse, som vil gøre dem tilstrækkelig dygtige til at overtage et Dommerembede. Man vil sige noget andet, nemlig, at de Mænd, der blive beskikkede til Kriminalretsdommere, i Reglen ville have auskulteret i Retterne eller have været konstituerede; man giver dem altsaa Lejlighed til at anvende de sigtede som Forsøgsobjekter for deres fremtidige Dommervirk-somhed. Vi kende godt disse Indvendinger, men jeg tror ikke, de ere afgørende. Men selv om de vare afgørende med Hensyn til den praktiske Uddannelse, vil det intet betyde med Hensyn til det, som for Fler-tallet i dette Ting vil være Hovedsagen, nemlig Følelsen af Uafhængighed hos Dommeren. Det kan dog vanskelig tænkes, at den Mand, der den ene Dag er underordnet Funktionær i Justitsministeriet, den næste Dag, naar han trækker Dommeruniformen paa, skulde føle sig som den af Administrationen fuldstændig uafhængige Mand, som vi maa forlange, at en Dommer skal være. Det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Svend Høgsbro) har talt mest ud af mit Hjerte, naar han, som det Stof, af hvilket Dommerstanden fremtidigt burde tages, henviste til Sagførerstanden. Han var saa beskeden at sige, at Sagførerne dog ikke burde være saadanne Skumpelskud, at de vare fuldstændig udelukkede fra Dommerembedet. Jeg, som ikke er Sagfører selv og derfor ikke har den Betænkelighed ved at tale helt aabent om Sagen, jeg siger mere ligefrem, at det burde efter Idealets Krav snarere være saa, at Sagførerne var den Stand, af hvilken Dommere væsentlig toges. Jeg peger der, som andre have gjort det, paa England. Det er jo saaledes, at England har været det Mønsterland, fra hvilket vi have hentet den Proces, som vi nu ere et af de sidste Lande til at indføre. Man gik først til England og hentede Juryen, Nævninge-institutionen. Man fik Nævninger i de kontinentale Lande, og man saa, at den Kriminalproces, man havde faaet, var lige saa slet som den; man havde i Forvejen. Forhandlingerne for Nævningeretten blev kun en dramatisk Forestilling, som kunde